

השבת של רבי נחמן מברסלב

שלח לך

❖ ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם ...

עיקר אור העינים, הוא נמשך מהצדיק, שהוא עיקר האור המאיר בכל העולמות, וממנו מקבלין העינים וכל בעלי אור להאיר, וכמובן במקום אחר.

❖ ועל כן, נקראים הצדיקים עיני העדה, כי הם עיקר אור העינים.

❖ אך, מחמת גודל כח הבחירה, יוכל האדם להשתמש במאור עיניו להיפך, חס ושלו, להסתכל על גשמיית העולם הזה והבלוי, שהם עיקר המניעה מלהסתכל ולראות את אור הצדיק והתורה הקדושה.

❖ ועל זה הזהיר הכתוב: **ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם**. ונאמר: **עיניך לנוכה יביטו**, כי עיקר אור העינים והדעת לא ניתן באדם, כי אם שיראה ויסתכל בעיניו ובדעתו להי' יתברך ולהצדיקים ובהתורה ומצוות, שבאמת רק מהם נמשך עיקר אור העינים והדעת שלו, כנ"ל.

(אוצר היראה - צדיק - קב"ג)

❖ ויבא עד חברון [ושם השתטח על קברי אבות] ...

הצדיק האמת, כל תשוקתו תמיד לעלות מדרגא לדרגא, ואפילו כשעולה למקום שעולה, אינו מסתפק עצמו בזה כלל, רק חותר ומתגעגע וכו' לעלות יותר ויותר, וכמבואר במקום אחר. וזה עבודת הצדיק כל ימי חייו.

❖ אבל, אי אפשר לעלות מדרגא לדרגא, כי אם על ידי ירידה שקודם העליה, וכל זמן שהצדיק חי בזה העולם, אף על פי שהוא גדול במדרגה עצומה מאד, אף על פי כן שייך אצלו איזה בחינת ירידה, לפי בחינתו, קודם כל עליה; אבל כשנסתלק, ושם בעולם הבא, אין שייך ירידה, והצדיק משתוקק גם שם לעלות בכל פעם יותר ויותר, כי לגדלתו יתברך אין חקר, אבל אי אפשר לעלות כי אם על ידי ירידה, ושם אין שייך ירידה כנ"ל.

❖ על כן, כשבא אחד על קברו הקדוש, וצועק שימחל ויסלח לו ה' יתברך, על רבוי עוונותיו, ושייקרבהו לעבודתו יתברך, והצדיק מוריד עצמו למקומו של זה שבא על קברו להושיעו שם, ואזי נחשב להצדיק כאילו ירד בעצמו; ועל ידי זה, הצדיק עולה עוד לעילא ולעילא וכו' לפי בחינתו, בבחינת **ירידה תכלית העליה**, כי זוכה לחתור ולמצוא עוד חסדים נפלאים ונעלמים מאד מאד, ולגלות אותם מהעלם אל הגלוי, באופן שיוכל להושיע ולהעלות את זה, גם מאותה הירידה העצומה, שהוא בה עכשיו, על ידי רבוי עוונותיו.

❖ וזה עיקר תענוג ושעשוע הצדיק, יותר מכל תענוגי עולם הבא שיש לו, כשהוא עושה טובה נצחית לאיזה איש הישראלי שירד למקום שירד, כי זה עיקר עבודתו בחייו ולאחר הסתלקותו, שהוא עומד ומשמש עדיין במרום, ועיקר העבודה והשימוש לעזור לישראל בכלל ובפרט, והעיקר להוציאם מצרות הנפש ומעמק ירידתו של כל אחד ואחד לפי בחינתו, ולגלות בכל פעם חסדים חדשים נפלאים, שהם עיקר גדולת

הבורא יתברך, שנתגלין דייקא על ידי שמקרבינ ומעלין את הרחוקים והירודים מאד מאד.

❖ נמצא, שדייקא על ידי האיש הזה, שבא מירידה עמוקה כזאת להשתטח על קבר הצדיק, להתפלל ולחתור משם לזכות לתשובה שלימה, על ידו דייקא זוכה הצדיק אחר הסתלקותו, לבחינת **ירידה תכלית העליה**, ואז עולה הצדיק בעליה גדולה כזו, וממשיך חסדים נפלאים כאלו, עד שיכול גם הרחוק והירוד הזה להתקרב להי' יתברך.

(אוצר היראה - צדיק - רל"ד)

מכתב

❖ על ידי כל מיני פגם הברית קודש, באים לידי כפירות גדולות ולאמונות כוזביות; ומזה באים כל האפיקורסים והכופרים, וכן כל החולקים על הצדיק האמת.

❖ וכל מי שרוצה לחוס על נפשו, להציל נפשו מן השאול תחתיות ומתחתיו, עיקר תיקונו שישליך ויסלק שכלו לגמרי, כאילו אין לו שום שכל ודעת כלל, ויתחזק באמונה שלמה בהי' יתברך ובצדיק האמת, בתכלית הפשיטות,

בלי חכמות כלל.

❖ ואז בודאי, יזכה לתקן כל פגמיו, ויזכה לתשובה שלימה.

❖ המחלוקת שיש על הצדיק האמת, זה עיקר בחינת מלחמת עמלק.

❖ ועיקר התיקון לזה, להתנהג בתמימות ובפשיטות ובאמת, ולזעוק מאד להי' יתברך, שיורהו האמת לאמיתו.

❖ החפץ באמת, מוסרין לו מלאך של אמת; ואז זוכה לידע האמת.

❖ לפעמים, על ידי העליה שעולה האדם בעשירות או בחכמה, על ידי זה דייקא, נוטה מן האמת ומהפכו מסדרו האמיתי, וחולק על הצדיק האמת; ובודאי החפץ באמת לאמיתו ומבטל כבוד עצמו לגמרי, ואינו רוצה להטעות את עצמו, אז יכול לידע ולהבין האמת היטיב.

(מספר אב"י הנחל ב" - מכתב קס"ז)

חיי מוהר"ן

❖ שמעתי שהעבודה שלו וקדשתו הנוראה, והיראה שהיתה על פניו בליל שבת קודש, ובפרט בימי נעוריו, היה עד בלי שיעור וערך כלל.

❖ ופעם אחת, נטל את ידיו וברך ברכת המוציא, בסעדת ליל שבת קודש, וגם כל המסבין על שלחנו ברכו ברכת המוציא, ואכלו את פיתם.

❖ ותכף, אחר שאכל פרוסת המוציא, עלה במחשבתו למקום שעלה, והתדבק בו יתברך בדבקות גדול וביראה נוראה. וישב בשתיקה ובעינים פקוחות ובדבקות עצום ונפלא כל הלילה.

❖ ולא הושיטו שום מאכל על השלחן, כי נבהלו מפניו מאד, והיו מתייראין לבלבל אותו. ובתוך כך, האיר השחר ותנץ החמה, וברכו ברכת המזון, ונפטרו מעל השלחן.

(חיי מוהר"ן - יגיעתו וטרחתו בעבודת ה', ר"מ, ב')

לזכרון וצדק מורנו ר' ישראל בנע אדסר כו ר' אריזיק שלמה זצ"ל

לרשום בכתב אמת את אשר שמעתי, פעם אחת, מפי מורנו מוהרנ"ת ז"ל, בגדלת זהירות טבילת מקוה תמיד, שכשנזהרין בטבילת מקוה תקוותנו חזקה שיתתקן כל מה שעובר על האדם.

והמעשה שהיה כך היה, בשבת חנכה שנת תר"ה, שני שבועות קודם הסתלקותו, יצא קול באשמורת הבוקר, כי נפלה התקרה שקורין סטעליא (סאליפ) בהמרחץ, ואי אפשר לילך אל המקוה, לטבול לכבוד בוקר של שבת; אך אחר כך, כשהאיר היום, נודע אשר לא כן הדבר, כי נפלה באיזה זוויות, רחוק מהמקוה.

והלך מורנו מוהרנ"ת ז"ל אל המקוה לטבול, וגם כל אנשי העיר הלכו גם כן לטבול, לכבוד בוקר של שבת קודש; ואז כשבא מן המקוה והכין את עצמו לתפילת שחרית, ואמר הברכות וכו', עמדנו לפניו, והתחיל להודות לה, על אשר זכה לילך לטבול בהמקוה והחיה את עצמו בזה מאד.

ואמר שכבר היה מוכן לטבול את עצמו בהנהר הנקרא 'בוג', שהולך שם בברסלב תחת הקרח שקורין 'פאלאנקע', כי אז בשנה הזאת כבר היה בשבת חנכה קרירות גדולות וכבר היה הנהר הנ"ל נקפא ונקרש, ומביתו אל הנהר היה רחוק קצת, ואף על פי כן, אמר שכבר היה מוכן לילך ולטבול בהנהר בזריזות.

ומעוצם תנועותיו הקדושות שעשה אז, בהתלהבות גדול, היה נראה ברור שכבר היה מוכן ומזמן לכך, כמו שאמר לרוץ אל הנהר הנ"ל, ולפשוט את בגדיו בזריזות עצום, ולדלג ולקפוץ אל תוך הפאלאנקי לטבול.

ונתן שבח והודיה לה' יתברך, על אשר היה באפשרות לילך להמקוה, וזכו גם אנשי העיר לטבול לכבוד בוקר של שבת קודש; ודבר עוד כמה דבורים מהחיות ומהמשיבת נפש שיש לו מטבילת מקוה עד למאד, ומי שיהיה חזק בטבילת מקוה תמיד יהיה איך שיהיה, בודאי יתתקן הכל.

וענה ואמר: הנה תיבת מקוה יסבל שני פרושים: אחד - לשון תקוה, כמו שכתוב (ירמיהו י"ז) מקוה ישראל ה'; שני - לשון מקוה מים, כמו שכתוב (בראשית א'): ולמקוה המים קרא ימים. ואמר כי שני הפרושים הם אחד, אך ורק שיהיו נוהרים בטבילת מקוה מים, ועל ידי זה יהיה הכל נכון ויתתקן כל מה שעבר עליו.

עוד אמר: הביטו וראו רמז נפלא על זה, כי הלא בעזרא כשנודע לו שנכשלו בנשים נכריות רחמנא לצלן, צעק מרה על זה, כמו שכתוב (עזרא ט'): בשתי וגם נכלמתי להרים פני אליך, ואחר כך (שם יוד) כתיב: ויען שכניה בן יחיאל וכי ואנחנו מעלנו וכי, ועתה יש מקוה לישראל, ופרושו: יש תקוה שיתתקן הדבר; אמר זאת בלשון מקוה רמז להנ"ל, כי אך ורק שיהיו נוהרים בטבילת מקוה מים, יש תקוה שיתתקן הכל, אמן כן יהי רצון.

(כוכבי אור - אנשי מוהר"ן, ל"ז)

צדיק

כל זמן שאין באים אל המנוחה דקדשה בשלימות, אזי הסטרא אחרא והבגדים הצואים מתגברים בכל פעם, כי ההתגברות שלהם וההסתנות והמניעות והבלבולים וכי משתנים בכל עת, והם כמעט בלי שיעור, וכל זה הוא מבחינת קליפת עמלק, המתגרה בכל פעם, בפרט בהחלושי כח שהם הגרים ובעלי תשובה.

אבל, מכניעין אותו בכל פעם, בכח התורה והצדיקים, ובפרט על ידי הצדיקים שוכני עפר שכבר באו אל מנוחתם בשלמות, בבחינת יבוא שלום ינחו על משכבותם. (אוצר היראה - צדיק, מ"ב)

עצות

יש שעברו עברות כל-כך, עד שנפלו בבחינת הסתרה שבתוך הסתרה, מחמת זה נדמה להם שאין להם עוד תקוה, חס ושלוש, כי עבר ושנה, נעשה לו כהיתר, זה בחינת הסתרה אחת. אבל כשעובר יותר, חס ושלוש, אזי ה' יתברך נסתר ממנו בבחינת הסתרה שבתוך הסתרה, ואזי קשה מאד למצוא אותו יתברך.

אבל, בבחינת עסק התורה, יכולין לעורר גם אותו ולהודיעו מה' יתברך, שיש לו גם-כן תקוה, עד שישב אל האמת ויתקרב לה' יתברך. כי באמת בכח הצדיקי-אמת הכל יכולים להתקרב לה' יתברך תמיד בכל עת, איך שהם, מכל מקום שהם.

במקומות הנמוכים מאד ורחוקים מאד מה' יתברך, שם דייקא מלבש חיות גבוה מאד, בבחינת סתרי-תורה. על-כן, מי שנפל מאד, חס ושלוש, צריך שידע זאת, ששם במקומו דייקא יכול להתקרב לה' יתברך ביותר, כי שם דייקא נעלם חיות גבוה מאד, וכשיזכר לשוב אל ה', יתגלה על-ידו דייקא תורה גבוהה, דהיינו סתרי-תורה.

(לקוטי עצות - התחזקות, יב-יג)

תפילה

רבונו של עולם, קרוב לקוראיו באמת, זכנו לקרוא אותך באמת, באופן שתעננו מהרה, ונקראך ותעננו, נעתיר לך ותעתר לנו. חננו מאתך דעה בינה והשכל, זכנו להמשיך מאתך, על-ידי עסק התורה הקדושה, חיים טובים ואריכות ימים ושנים, וחכמה ובינה ודעת דקדשה, באופן שנזכה לדעת שאתה נמצא תמיד, בכל זמן ובכל אדם ובכל מקום, ואפילו בתוקף ההסתרה שבתוך הסתרה, גם שם אתה נמצא.

כי אתה בעצמך נסתר בתוך כל ההסתרות שבעולם, ואפילו בהסתרה שבתוך הסתרה, ואפילו באלפי אלפים ורבי רבבות הסתרות עד אין קץ, גם שם אתה נמצא, כי לית אתר פנוי מנך, ואתה מחיה את כלם, ובלעדיך אין שום חיות לשום דבר שבעולם.

ואפילו כל הקליפות וכל הטמאות שבעולם, וכל הסטרין אחרנין, וכל ההסתרות שבעולם המסתירים אלקותך, כלם אין להם חיות וכח כי אם מה שמקבלים ממך בעצמך תתברך לנצח, ואתה מושל בכל ומלכותך בכל משלה, ובלעדיך אין כח לשום הסתרה שבעולם להסתיר ולהעלים אותך תתברך.

ותזכני, ברחמיך הרבים, לדעת כל זאת בידיעה שלימה באמת ובאמונה, עד שאזכה על-ידי-זה לגלות ההסתרה שבתוך הסתרה ולהפכה לדעת, שיהיה נעשה מן כל ההסתרות, תורה הקדושה. ותתגלה התורה הקדושה הנעלמת שם בתוך תוקף ההסתרה שבתוך הסתרה.

ונזכה להתגלות סתרי תורה להבין ולהשיג רזין דאורייתא, עד שנזכה לשמוע קול הכרוז הגדול של התורה הקדושה, אשר היא שואגת וקוראת תמיד בקול גדול ועצום מאד מאד, בראש הומיות תקרא, עד מתי פתים תאהבו פתי. ובעוונתנו הרבים אין אנו שומעים קול הכרוז הזה...

(לקוטי תפילות א', ב"ז)

